

Mødedato: 25. oktober 2022 kl. 11.00 – 13.00

Mødested: Frandsensalen + Emrup A317

Mødeemne: Fællesmøde Akademisk Råd, FAMU og FSU

Deltagere: Akademisk Råd:

Peter Dalsgaard; Bo Kristian Holm; Niels Nørkjær Johannsen; Birgitte Poulsen; Jonathan Sebastian Rossen; Jeanette Kusk; Johnny Laursen; Steffen Krogh; Gitte Papa Ludvigsen; Kirstine Haurum Hansen, Maja Hojer Bruun, Ning de Connick-Smith Henrik Nitschke (observatør)

Deltagere: FAMU, FSU:

Marie Lund, Andreas Roepstorff, Anne Larson, Bjørg Kjær, Claus Holm, Ida Emilie Schou Fjord-Larsen, Lars Bo Gundersen, Lotte Varnich, Morten Brockhoff, Ole Jensen, Rikke Bjørn Jensen, Ulla Gjølring, Unni From

Afbud: Akademisk Råd:

Morten Nissen; Katharina Juhl Haslund; Carsten Madsen; David Reimer (udtræder); Rikke Toft Nørgård (udtræder); Theis Bendixsen; Annette Skovsted Hansen; Zenia Børsen

Afbud: FAMU, FSU:

Else Thousig, Ivy Kirkelund, Liselotte Bæretsen, Steen Weisner, Vibeke Højgaard

Referent: Ulla Gjølring

REFERAT

1. Godkendelse af dagsorden

Godkendt

2. ØR3 ved økonomichef Mathias Madsen

Bilag: STÅ-notat 2022; ØR3 2022 fordelt på enheder; ØR3 2022 dekanbemærkninger

Mathias Madsen (MM) forklarede, at budget 2023-2026 fortsat er under udarbejdelse og hverken er godkendt i fakultetsledelse, universitetsledelse eller bestyrelse, hvorfor han måtte tage alle mulige forbehold for dagens præsentation.

Arts-niveau

Regnskab 2021 for Arts var tæt på balance med et underskud på -1 mio.

Arts havde ved ØR1 forventet et 2022-regnskab i balance, men det viser sig ved ØR3, at Arts formentlig vil afslutte 2022 med et underskud på -10 mio. kr.

Hovedudfordringen er, at fakultetet har mistet 23 mio. kr. i STÅ-indtjening. Der ses både en faldende studenterbestand som følge af lave optag samt et generelt fald i de studerendes STÅ-performance fra 0,78 i 2021 til 0,76 i 2022 svarende til et fald i STÅ-produktionen på 500 STÅ.

Lønomsparingerne er i 2022-budgettet reduceret med 15 mio. kr. sammenlignet med 2021. Der er i løbet af 2022 imidlertid sket en større stigning i de statslige lønninger end budgetteret, og da der følger ikke en ekstra basisbevilling med til at dække lønstigningerne, betyder dette øgede omkostninger i 2022 og frem.

Endelig har de stigende energipriser medført en ekstraudgift på 3 mio. kr. i 2022, hvilket forventes at fortsætte i hvert fald i det kommende år.

Der er igangsat en række kompenserende tiltag ift. reduktion af driftsomkostningerne, men inflationen trækker i den modsatte retning, hvorfor tiltagenes effekt modvirkes.

Der er kraftig vækst på eksterne midler.

AU-niveau

På AU-niveau er stigningen i elpriserne endnu mere markant, da de våde områder har langt større energiomkostninger end de tørre områder. Desuden er AU ramt af betydeligt negativt afkast på de finansielle poster.

Konsekvenserne er et kvalificeret ansættelsesstop på hele AU for at bremse omkostningsstigningerne.

3. Budget 2023 og fireårsbudget ved økonomichef Mathias Madsen

Bilag: Ph.d.-notat 2023; oversigt over bestand pr. 6. oktober 2022; budget 2023 for den strategiske investeringspulje

Budget 2023-2026

På fællesmødet den 26. april 2022 præsenterede fakultetsledelsen forventningerne om et 2023-budget under pres men fortsat i balance. Der forventedes en brutto-udfordring på 50 mio. kr. frem mod 2030, men denne forventedes lineært indfaset. Dette blev udmeldt før sommerferien.

Nu er optagelsestallet for sommeren 2022 kendt, og det viser sig desværre at være lige så lavt som optag 2021. Indfasningen af den geografiske dimensionering, som var forventet at være lineær frem mod 2030, har derfor vist sig at være sket på et enkelt år og dermed markant hurtigere end forventet. Tabet i økonomisk råderum frem mod 2030 bliver formentlig ikke større end forventet, men det indtræffer altså langt hurtigere end planlagt.

Udviklingen i optaget er de første tegn på den demografiske udvikling med faldende ungdomsårgange, som forventes at fortsætte de kommende år.

DPU meldte før sommeren et underskud betinget i, at de skulle indfase udflytningsplanen hurtigt pga. deres mange kandidatuddannelser. DPU havde samtidig med et underskud en dårligere udgangsposition, end de to andre institutter. Da vi efter

sommerferien konstaterede en skuffende søgning og et fald i STÅ-effektivitet også for DPU blev det besluttet at iværksætte en hurtig spareproces.

IKS er hårdt ramt af lavt optag både i 2021 og 2022, og derfor reduceres instituttets økonomiske råderum markant allerede i 2022 og 2023.

IKK skal også finde besparelser allerede i 2023, men instituttet har forventeligt et par år, før de vil opleve samme pres, som IKS og DPU gør nu.

Birgitte Poulsen spurgte til status for STÅ på de øvrige fakulteter, hvortil MM og Johnny Laursen (JLA) svarede, at der er tale om en generel tendens for Arts og BSS samt delvis for NAT, og at tendensen også ses på de øvrige uddannelsesinstitutioner.

Maja Hoyer Bruun spurgte om muligheden for at optage flere studerende, hvortil JLA svarede, at der har været et skuffende ansøgstal generelt, og at studieområdet har gjort et stort arbejde for at minimere effekten af det lave antal ansøgere. Denne indsats var ikke nok, da oktobertallene viste, at der var mange nej-tak-sigere og mange, som ikke møder op. Dette har vi vanskeligt ved at dæmme op for.

Bo Kristian Holm spurgte til analyser af det lave optag i relation til højkonjunkturen. Hertil svarede JLA, at vi er udfordret af en faldende ungdomspopulation, så det lavere optag er en virkelighed, den danske uddannelsessektor skal forholde os til i de kommende år uanset konjunkturer, og at Arts under alle omstændigheder skal ned på det 2030-niveau, som er besluttet i udflytningsplanen. Desuden må man forvente, at der vil være politiske bestræbelser på at styrke søgning til de dele af uddannelsessektoren, som har udpræget svært ved at rekruttere studerende.

Lars Bo Gundersen (LBG) spurgte om konsekvenser af tab af STÅ-indtægter på basisforskningsbevilling og på grundbevilling til uddannelse.

MM svarede, at 80 % af basisforskningsbevillingen er historisk fastlagt, mens 20 % er performanceafhængig. Af de 20 % fordeles 45 % på baggrund af STÅ-indtægter, og da der er forsinkelse på omfordelingen, vil STÅ-faldet på Arts i 2022 først få fuld effekt på Arts' del af basisforskningsbevillingen fra 2026 og frem.

JLA supplerede, at grundbevilling til uddannelse udelukkende påvirkes af STÅ, og at den på AU genberegnes hvert andet år. Også her vil Arts miste midler, da fakultetets relative STÅ-indtægter falder.

LBG spurgte også, hvad der sker med et forventet underskud. Hertil svarede MM, at et underskud i princippet tages fra fakultetets egenkapital. Denne er imidlertid indefrosset og er en del af AU's samlede egenkapital, som pga. det forventede underskud i 2022 er under pres. Vi kender for nuværende ikke bestyrelsens holdning til hastighed for genopbygning af egenkapital.

JLA supplerede, at vi ikke kan nå at ændre meget ift. regnskabet for 2022, men at der fra AU kan være behov for, at der skabes balance på fakultetets 2023-budget.

LBG spurgte, hvorfor bortfald af USM-midler havde fyldt så lidt i MM's præsentation. Hertil svarede MM, at det var en udfordring, som var kendt allerede fra årets start, hvorfor den var indregnet i budget 2022.

LBG spurgte, om genopbygning af egenkapital skal ske via overskud i fakulteterne? MM svarede hertil bekræftende, at der er brug for en egenkapital af en vis størrelse.

JLA supplerede, at overskud på fakulteters regnskab betyder vækst i egenkapital, og at underskud på fakulteternes regnskab betyder fald i egenkapitalen. Han vurderer, at bestyrelsen efter 2022 utvivlsomt vil have en forventning om genopbygning af egenkapital via overskud på fakulteternes regnskaber.

Claus Holm pointerede behovet for at komme ud af den nuværende uddannelsesmæssige fastlåsthed, hvor det er umuligt at udvikle nye udbud, som efterspørges af arbejdsmarkedet. JLA konstaterede, at det er så godt som umuligt at få nye uddannelser godkendt inden for Arts' område. Han forventede en markant forandring i diskursen om dimittendledighed, da kandidatproduktion på humanistiske fag står foran et brat fald.

Jonathan Rossen spurgte om behovet for en justering af strategien og en tilpasning af uddannelsesudbuddet til det faldende antal studerende.

JLA svarede, at det i forårets arbejdstidsforhandlinger har været tydeligt, at der er behov for at tilpasse uddannelsesaktiviteterne til det antal undervisere, vi har. Den meget komplekse uddannelsesportefølje medfører også et stort behov for administrativ understøttelse. Han mindede om, at der i forvejen var et overforbrug af timer, og at behovet for balance mellem uddannelsesaktivitet og ressourcer med den seneste udvikling var blevet endnu mere presserende.

Med de nuværende tiltag og prognosen frem mod 2030 ville der forventeligt ske et mindre fald i den samlede bestand af fast-VIP. Der er som kompenserende tiltag i 2022 og 2023 skåret meget på DVIP. Dette er ikke en holdbar situation på længere sigt. Færre undervisere må nødvendigvis indebære tilpasning af undervisningsaktiviteterne.

LBG supplerede, at der ikke er planer om at ændre fordelingen mellem forskningstid og undervisningstid eller at forringe betingelserne for undervisning.

Niels Nørkjær Johannsen bemærkede, at genetableringen af egenkapitalen bekymrer, hvorfor han opfordrede fakultetsledelsen til at understrege over for bestyrelsen behovet for hurtig tilkendegivelse af forventningerne til fakulteterne.

Opsummerede bemærkede JLA, at Arts bærer en markant byrde ved udflytningsplanen, han var ked af, at fakultetets monumentalt flotte indsats ift. implementering af dimensionering, fremdriftsreform og andre indgreb nu blev fulgt af endnu en udfordring i form af udflytningsplanen. Han betonedede, at det stadig er en opgave, som fakultetet kan løfte, og at der allerede var sket markante og effektfulde tiltag. Men at det kræver en kompleks pakke af tiltag institutterne imellem samt forandringer og opgaveskift i det administrative center.

4. Orientering fra dekanen og forperson

JLA nævnte en række usikkerhedsfaktorer, som ligger foran os:

- Politisk forslag om forkortelse af universitetsuddannelser
- Hum-taskforce med kommissorium om bæredygtighed af uddannelserne på landsplan og mulig arbejdsdeling
- Vi kender endnu ikke det endelige fireårs-budget
- Ny regering, hvis sammensætning og målsætninger vi ikke kender.

Taksameterløftet til takst-1-uddannelser hænger stadig. Hans vurdering var, at selv om planen om etårige kandidater var kommet i modvind, men at der i den kommende tid måtte forventes bestræbelser på en mere samlet tilgang for uddannelses-sektoren.

Han understregede over for organerne, at på denne baggrund i den kommende tid kunne være svært at være helt konkret i fakultetets kommunikation. Der er usædvanligt mange bolde i luften, men fakultetet ville løbende holde medarbejdere og studerende orienteret så godt som muligt.

JLA anerkendte, at der ikke mindst på DPU nu gøres en stor og vanskelig indsats. Arts' økonomi vil som følge heraf og som følge af tiltag på de øvrige institutter forbedres med 33 mio. frem mod 2025, og det er en kæmpeindsats og en betydelig bid af den udfordring, som ligger foran os. De resterende 20+ mio. er et mere overkommeligt tal i forhold til fakultetets store økonomi. Han opfordrede derfor organerne til ikke at gå fra mødet med fornemmelsen af, at fremtiden er truet. Nutiden er uhyre vanskelig, men fremtiden vil rumme nye muligheder for fakultetet.

Afslutningsvis bemærkede JLA, at oprykningsprogram for professorer fortsætter. Processen er godt i gang, og der er knyttet meget begrænsede omkostninger til det, da professoratet først tildeles efter en oprykningsperiode.

NNJ orienterede:

- De akademiske råd på AU er involveret i en dialog med universitetsledelsen om GDPR. Rådene har perspektiveret, at GDPR er kommet ind på universiteterne og blevet håndteret i en eksisterende struktur, som var tiltænkt andre organisatoriske behov. Der er oprustet administrativt, men der mangler et nødvendigt strategisk spor, som kan følge med den løbende fastlæggelse af praksis, som sker gennem retssager og kendelser på EU-plan.
- Forskningsevaluering var tema for årets Sandbjerg-seminar for medlemmer af de akademiske råd. Her lagde rådsmedlemmerne vægt på en fakultetsdrevet, meningsfuld, hensigtsmæssig og ikke omkostningstung metode, som skal evaluere miljøer, ikke individer. Der var desuden stor opmærksomhed på anvendelsen af relevante metrikker inden for de forskellige forskningsområder.

JR spurgte til akademisk råds rolle, hvortil NNJ svarede, at der kommer en opsamling på et kommende møde, men at det for nuværende ikke er fastlagt, hvordan processen bliver på AU.

JLA forventede et design lokalt forankret på fakulteterne og inspireret af metoden for evaluering af ph.d.-skolerne.

LBG håbede på forskningskrav baseret på en aftale og ikke baseret på ledelsesret/-pligt.

5. Eventuelt

Intet at bemærke.